

Räddningstjänst för alla

Information om jämställdhet och mångfald i räddningstjänsten

Brandmän och förortens unga möts i lyckat Göteborgsprojekt

Bakom uniformen finns en människa. Bakom kepsen också. Ett projekt där ungdomar och uniformsbärare möts sprids nu från östra Göteborg ut över landet.

Den stora sten som hösten 2009 kastades från en viadukt i Hjällbo rakt ner på en brandbil från Kortedala var kulmen på en rad incidenter.

Fritidsledaren Rosmarie Jonasson hade redan arbetat med ungdomsinflytande i några år när det hände.

– Jag kunde inte förstå. Varför kastar man sten på brandmännen? Det är ju de som räddar liv!

Hon frågade de ungdomar hon jobbar med hur de skulle vilja möta dem som har uniformsyркиen.

– Jag fick klart för mig vad de INTE ville. De ville inte om igen lyssna på hur det är att arbeta som polis eller brandman och de ville inte se ännu en film om brandkunskap. De ville lära genom att göra, säger Rosmarie Jonasson.

Hon sökte upp stationschefen i Kortedala som var beredd att testa allt som kunde skapa bättre relationer.

Resultatet blev Människan bakom uniformen, MBU. En kurs med tio träffar utspridda under

Foto: Räddningstjänsten Storgöteborg

Våren 2011 hölls den femte omgången av kursen Människan bakom uniformen. Både ungdomar, fritidsledare, poliser, ambulanspersonal och brandmän deltog.

tio veckor där utvalda ungdomar mellan 15 och 20 år träffar representanter från polisen, räddningstjänsten, ambulansen och vaktbolagen och fick prova deras yrken. Bland annat genom att rökdyka och gå upp i högsta stegen, göra hjärt- och lungräddning och testa polisens kravallutrustning.

Den första gruppen gick våren 2010. Flera av dem blev ambassadörer och har varit med och startat nya grupper.

Nyligen var det avslutning för den femte omgången. Varje grupp har mellan tio och tolv medlemmar, ungefär lika många killar och tjejer, och det är så populärt att de ansvariga tvingas välja bland dem som vill vara med.

Bråken har minskat betydligt i de östra stadsdelarna och det

finns flera exempel både på att projektdeltagare har lugnat ner situationer på stan och att de har fått användning för sina brandkunskaper. Projektet sprids nu till andra delar av Göteborg samt till förorter i Stockholm och Malmö.

– Ungdomarna har lärt känna oss, och vi har lärt oss att de är människor bakom kepsen eller slöjan. Vi blir mycket bättre bemötta nu, och vi är mycket bättre på att bemöta, säger Tomas Norberg, styrkeledare i Kortedala.

Några av kursdeltagarna kommer att söka sig till uniformsyркиena.

– Ett par har varit hos oss för att få veta hur man söker till SMO.

Jonas kommer efter Börje i väst

Jonas Holmstrand är ny regional jämställdhets- och mångfaldsutvecklare i Västra Götaland. Han är insatsledare i Alingsås-Värgårda, är 44 år och har jobbat i räddningstjänsten sedan 1997. Som mångfaldsutvecklare efterträder han Börje Lindgren som utnämns till förbundsdirektör i Alingsås-Värgårda.

Delta i diskussionen på Facebook i gruppen **Styrkan är våra olikheter**

Läs längre texter på:
www.msb.se/mangfald

Kvinnor i alla brandkårer, förenen eder!

Fler kvinnor ska jobba i och få inflytande över räddningstjänsten. Inte bara i Sverige, utan även internationellt.

Den 1 juni bildades en kommitté för dessa frågor inom CTIF, räddningstjänsternas världsomspännande organisation som har funnits ända sedan år 1900.

Ett hundratolv år senare höll kommittén för kvinnor i räddningstjänsten ett startmöte i Sankt Petersburg, Ryssland. Sju av CTIF:s 48 medlemsländer deltog.

Hur stor andelen kvinnor är i de olika ländernas kårer är svårt att säga.

– Statistiken är nästintill omöjlig att jämföra. Många länder räknar in volontärer, säger Lena Brunzell som deltog i mötet för MSB:s räkning.

En hel del inspiration kunde hon hämta.

– Tyskland har tagit fram nationella nivåer för fyskrav. Vi ska titta närmare på dem och se hur de stämmer med vad Winternet kom fram till.

Kommitténs nästa möte hålls i Bratislava, Slovakien, i september.

Alla måste fundera över sina egna fördomar

– Innan man ordnar prova-på-dagar bör man skapa ett klimat som tillåter olikheter. Det tycker Fredrik Weinehall, chef för räddningstjänsten i Umeå som startat ett omfattande värdegrundsarbete.

Medarbetarundersökningen visade att många trivdes bra, men att det också fanns problem. Sexuella trakasserier förekom, liksom en kränkande jargong och både kvinnor och män upplevde att de blev osynliggjorda.

Sedan tidigare kände räddningstjänsten också att olika avdelningar arbetade ganska isolerat från varandra.

För att komma vidare kontaktade räddningstjänsten kommunens utvecklingsavdelning och projektledaren Jennie Brandén som stöder jämställdhetsarbetet inom kommunens olika verksamheter.

Under våren har genusforskaren Fredrik Bondestam hållit tre dialogseminarier med ledningen och hela personalen inom räddningstjänsten. Målet är att alla ska fundera kring sina egna för-

domar och börja diskutera frågor som rör makt och kön.

– Nu ska Bondestam jobba vidare med dem av oss som har personalansvar, säger Fredrik Weinehall.

I höst kommer en organisationskonsult att utbilda all personal i arbetsrätt och klargöra vilka rättigheter och skyldigheter chefer respektive andra anställda har.

Ett problem som Umeå uppmärksammat är att normen för hur en brandman "ska" vara är smal. Mycket handlar om fotboll och hockey. Kraven på att alla ska passa in drabbar den som är kvinna, men också den som kanske hellre läser poesi än följer elitserien.

– Så kan vi inte ha det. Det måste få vara okej att vara som man är.

Fredrik Weinehall skulle hellre se att MSB:s bidrag till lokala aktiviteter gick till internt jämställdhetsarbete än till prova-på-dagar för att locka kvinnor till yrket.

– Först måste vi se till att få ett verkligt tillåtande klimat på arbetsplatsen.

Stort intresse för workshop om mångfald på Brand

Varför är jämställdhets- och mångfaldsfrågorna så lågt prioriterade i räddningstjänsten?

Det var en av frågorna som ställdes vid en MSB-arrangerad workshop på Brand 2012 i slutet av maj.

Fast om man ska döma efter uppslutningen till workshoppen är intresset tvärtom stort. Sammanlagt runt 70

personer kom vid de två tillfällena: en diskussionsugen blandning av politiker, chefer och brandmän.

– Satsa på befälen, var ett av råden till MSB i det fortsatta arbetet. Och måste det alltid stå en gammal brandbil i entrén till brandstationerna, som en hyllning till det som har varit?

Kontaktuppgifter till MSB:s jämställdhets- och mångfaldsutvecklare:

Pär Mikaelsson

Räddningstjänsten Skellefteå
par.mikaelsson@skelleftea.se
070-519 06 78

Bo Johansson

Nerikes brandkår
bo.johansson@nerikesbrandkar.se
019-20 86 50

Jonas Holmstrand

Alingsås och Vårgårda
räddningstjänstförbund
jonas.holmstrand@alivar.se
070-686 09 09

Erik Flink

Räddningstjänsten Västervik
erik.flink@vastervik.se
0490-25 57 51

Jeanette Selin

Västra Sörmlands räddningstjänst
jselin@spray.se
0150-576 50

Marcus Sjöholm

Västra Sörmlands räddningstjänst
marcus.sjoholm@vsr.katrineholm.se
0150-576 50, 070-695 48 84

Lars-Arne Andersson

Räddningstjänsten Syd, station Lund
lars-arne.andersson@rsyd.se
070-398 21 31

Ulf Jacobsson

Jämtlands Räddningstjänstförbund
ulfjac@hotmail.com
063-14 47 00, 070-684 92 17

Jämställdhets- och mångfaldshandläggare på MSB

Lena Brunzell

lena.brunzell@msb.se
010-240 53 75

Redaktion infoblad:

Annika Lindqvist

annika.lindqvist@msb.se
070-51 40 286

Jeanette Selin

jselin@spray.se
0150-576 50

Nummer #2 2012

Räddningstjänst för alla
ges ut med fyra nummer per år.